Sammanträdesprotokoll Folkhälsorådet

2024-02-29 kl. 08:30 Sessionssalen, stadshuset

§§ 1-11

Beslutande

Runo Johansson (L), Ida Davidsson (VT), Ambjörn Lennartsson (M), Peter Friberg (M), Iowan Hedendahl (V)

Tjänstgörande ersättare

Bengt Karlsson (S)

Ersättare

Ingela Backman (S)

Tjänstepersoner

Malin Gustafsson

Övriga

Alma Babovic

Justering

Utses att justera: Ida Davidsson (VT)

Justeringens tid:

Runo Johansson (L), ordförande

Malin Gustafsson, sekreterare

Ida Davidsson (VT), justerare

Anslag/bevis

Protokollet tillkännages genom anslag: Anslås inte

Nämnd/styrelse: Folkhälsorådet

Sammanträdesdatum: 2024-02-29

Protokollet förvaras: Stadshuset, Tidaholm

Malin Gustafsson

Innehållsförteckning

§ 1	Budget	4
§ 2	Ansökan om folkhälsomedel - Ofrivillig ensamhet	5 - 6
§ 3	Verksamhetsberättelse 2023	7
§ 4	Rörelse som superkraft	8 - 9
§ 5	Målbild för folkhälsoarbetet i Skaraborg	10
§ 6	Ärenden från kommunala råd	11
§ 7	Folkhälsostrategens information	12
§ 8	Delregional nämnd östras information	13
§ 9	Närhälsans information	14
§ 10	Folktandvårdens information	15
§ 11	Nämndernas information	16

§ 1 Budget

KS 2024/19

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Folkhälsorådet har en årlig budget på 391 588 kronor som motsvarar 15 kronor per invånare från vardera Tidaholms kommun och Delregional nämnd östra. Enligt folkhälsoplanen för 2024 ska budgeten användas inom tre prioriterade områden:

- Tidiga insatser
- Psykisk hälsa
- Ett aktivt och delaktigt liv

Hittills under 2024 har bland annat drogförebyggande veckor genomförts samt en fortbildning till kommunens barnrättsombud. En föreläsning riktad till personal och invånare om anknytning och föräldraskap har också ägt rum. Av årets budget har drygt 19 000 kronor förbrukats. 100 000 kronor är också upptecknade för arbete med mobilt dialoglabb.

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

§ 2 Ansökan om folkhälsomedel - Ofrivillig ensamhet

KS 2024/100

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att bevilja ansökan om 92 400 kronor till kultur- och fritidsnämnden och projektet att förhindra ofrivillig ensamhet bland unga.

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden ansöker om 92 400 kronor hos folkhälsorådet till ett projekt för att förhindra ofrivillig ensamhet bland unga och unga vuxna. Projektet är en fortsättning på tidigare arbete med ”Känslor och medmänsklighet” dit folkhälsorådet har bidragit med medel.

Ansökande verksamhet är kommunens ungdomsverksamhet samt bibliotek som vill skapa mötesplatser för unga (11-15 år) och unga vuxna (16-25 år) genom att varje månad bjuda in målgruppen till aktiviteter. Vissa av dessa träffar kan innebära specifika aktiviteter som shared reading, utflykter, workshops eller att i samarbete med en konstnär ta fram en utställning till Kulturhelgen.

En föreläsning kring temat ofrivillig ensamhet planeras också att riktas till elever i årskurs 1-3 på gymnasiet.

Kostnaderna i projektet är främst kopplade till arvode för föreläsare, handledare, studiebesök samt samverkan med konstnär eller annan aktör. Kostnader finns också för bokning av lokal, material och fika.

Målet med projektet är att skapa mötesplatser där unga/unga vuxna som upplever ensamhet kan skapa trygga relationer. Förhoppningen är att dessa mötesplatser efter projekttiden ska få vara en del av kommunens verksamhet i någon form.

Det är en styrka att projektet bygger på tidigare upparbetade arbetsformer och inkluderar både ungdomsverksamhet och bibliotek. Möjliga kopplingar finns till verksamhetens redan pågående arbete för ungas hälsa genom YAM (Youth aware of mental health) samt uppstarten av Ung Kultur Möts.

I folkhälsorådets plan för 2024 finns identifierat ett utvecklingsområde om att arbeta hälsofrämjande för att förebygga ofrivillig ensamhet. Projektet är ett arbete som går i linje med denna prioritering, samt med folkhälsorådets långsiktiga prioriterade målområden Psykisk hälsa och Ett aktivt och delaktigt liv.

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet beslutar att bevilja ansökan om 92 400 kronor till kultur- och fritidsnämnden och projektet att förhindra ofrivillig ensamhet bland unga.

Beslutsgång

Ida Davidsson (VT) yrkar på bifall.

Beslutsunderlag

- Projekt för att förhindra ofrivillig ensamhet bland unga/unga vuxna.
- Delegationsbeslut. Beslut om ansökan om folkhälsomedel från Folkhälsorådet till projekt för att förhindra ofrivillig ensamhet bland unga/unga vuxna, KFN 2024/20.

Sändlista

Kultur- och fritidsnämnden

§ 3 Verksamhetsberättelse 2023

KS 2024/18

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att godkänna folkhälsorådets verksamhetsberättelse för år 2023 samt att översända den till kommunstyrelsen för antagande.

Sammanfattning av ärendet

Det lokala folkhälsoarbetet regleras genom ett folkhälsoavtal mellan Tidaholms kommun och Delregional nämnd östra. Enligt avtalet ska folkhälsoarbetet årligen följas upp med en ekonomisk redovisning samt en verksamhetsberättelse, som bygger på beslutad folkhälsoplan för året.

Folkhälsomedlen för år 2023, bestående av 391 588 kronor, har använts till insatser inom de prioriterade målområdena:

- Tidiga insatser
- Psykisk hälsa
- Ett aktivt och delaktigt liv

Verksamhetsberättelsen ger en sammanfattad beskrivning av dessa insatser.

Verksamhetsberättelsen godkänns av folkhälsorådet som sammanträder den 29 februari, och antas därefter av kommunstyrelsen den 6 mars. Folkhälsorådet skulle om möjligt ha behandlat klart ärendet innan det tas upp i KSAU och KS, men eftersom Delregional nämnd östra behöver ta del av verksamhetsberättelsen inom en viss tid, sker detta parallellt.

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet beslutar att godkänna folkhälsorådets verksamhetsberättelse för år 2023 samt att översända den till kommunstyrelsen för antagande.

Beslutsunderlag

〉 Folkhälsoinsatser i Tidaholms kommun. Verksamhetsberättelse – 2023. Folkhälsostrateg Malin Gustafsson, 2024-02-12.

Sändlista

Kommunstyrelsen

§ 4 Rörelse som superkraft

KS 2024/101

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Rörelse som superkraft är en Skaraborgsgemensam satsning för ökad rörelse. Rörelse som superkraft bestod av två evenemang där båda innehöll en föreläsning med Anders Hansen (psykiater och författare till boken ”Hjärnstark”) samt medborgardialog. I medborgardialogen deltog över 800 personer från samtliga kommuner i Skaraborg. Folkhälsostrategen informerar om satsningen.

I en rapport finns resultatet sammanställt i sex återkommande teman:

- Rörelse på jobbet
- Rörelsebaserad utbildning
- Familjen som förebild för en aktiv livsstil
- Samhällsplanering för rörelserikedom
- Aktiva sammanhang
- Information och kommunikation

Folkhälsorådet för i samband med informationen en dialog kring frågorna ”Vad kan du göra idag för att öka rörelsen där du är?” och ”Hur kan vi tillsammans stimulera rörelse i vår kommun/via folkhälsorådet?”.

På den första frågan ger rådet idéer om hur man kan få in rörelse i vardagen, t ex genom aktiva transporter, trädgårdsarbete och aktiviteter med nära och kära, samt hur man kan skapa rutiner för rörelse via arbetet, t ex via rörelsepauser i möten. På frågan om hur folkhälsorådet kan fortsätta stimulera till rörelse delas följande idéer:

- Uppmuntra fler att gå/cykla istället för att ta bilen.
- Utveckla Hellidsberget och Hälsans stig.
- Locka icke föreningsaktiva ungdomar till spontan rörelse (kultur- och fritidsnämndens ambition).
- Stimulera egenansvaret och få fler att vara aktiva i föreningar där de bor och göra saker tillsammans. Motivation är viktig från alla håll.
- Skapa fler vandringar av olika slag.
- Fortsätta avdramatisera motion och rörelse. Sprida enkla tydliga budskap, som ”den bästa motionen är den som blir av”.
- Marknadsföra möjliga platser för spontanidrott bättre, t ex att kunna boka idrottshallar privat. Det kan också vara digital information om var t ex lekplatser, grönytor, gym,

badplatser, vandringsleder osv. finns. Erbjuda spontanidrott/mötesplatser mer synligt, t ex boule och fotboll.

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

〉 Rapport. Rörelse som superkraft. Medborgardialog med 800 skaraborgare.

§ 5 Målbild för folkhälsoarbetet i Skaraborg

KS 2024/102

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Som en del av ”Samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete” för 2024, som slutits mellan Tidaholms kommun och Delregional nämnd östra, finns en framtagen målbild. Den gemensamma målbilden för folkhälsoarbetet i Skaraborg är också en del av ”Samverkansavtal avseende delregionalt folkhälsoarbete i Skaraborg” för 2024-2025 som slutits mellan Skaraborgs kommunalförbund och Delregional nämnd östra.

Målbilden är framtagen med utgångspunkt i uppföljning inom folkhälsoområdet i Skaraborg och underlag från genomförda intervjuer, workshops och dialoger med aktörer inom det lokala och delregionala folkhälsoarbetet.

Syftet med målbilden är att stärka den gemensamma riktningen för folkhälsoarbetet i Skaraborg och bidra till en långsiktig samverkan på delregional och lokal nivå. Målbilden ska även förtydliga rollfördelningen mellan parterna i arbetet för en god, jämlik och jämställd hälsa i befolkningen.

De prioriterade områdena i den gemensamma målbilden är:

- En jämlik och jämställd hälsa
- God psykisk hälsa
- Hälsosamma levnadsvanor

Förslag till beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

〉 Bilaga 1. Gemensam målbild för folkhälsoarbetet i Skaraborg.

§ 6 Ärenden från kommunala råd

KS 2023/308

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Inga nya ärenden från kommunala råd har inkommit.

Däremot planeras för en tillgänglighetsdag för förtroendevalda.

§ 7 Folkhälsostrategens information

KS 2024/13

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Folkhälsostrategen informerar om nyligen avslutade drogförebyggande veckor.

Folkhälsostrategen informerar även kommande suicidpreventiv utbildning ”Att våga mötas i det som är svårt” som äger rum den 10 april. Inbjuden föreläsare är psykiater och suicidforskare Ullakarin Nyberg.

§ 8 Delregional nämnd östras information

KS 2024/14

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Iowan Hedendahl (V), representant för delregional nämnd östra, informerar om att nämnden haft en uppföljning av folkhälsorådens arbete från förra året.

Aktuellt är även arbete med ofrivillig ensamhet och kraftsamling fullföljda studier.

Till nästa sammanträde önskas särskild information om regionens arbete med fullföljda studier.

§ 9 Närhälsans information

KS 2024/15

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att stryka punkten.

Sammanfattning av ärendet

Ingen representant från Närhälsan medverkar vid mötet.

§ 10 Folktandvårdens information

KS 2024/16

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Alma Babovic, klinikchef på Folktandvården, informerar om att ungefär 86 procent av barn i Tidaholm är kariesfria. Fortsatt finns utmaningar med barn som inte kommer på undersökningar och behandlingar. Samarbetet med förskolan är viktigt. Under 2023 fick Folktandvården bidrag från folkhälsorådet för att jobba förebyggande i förskolorna, men bidrag saknas för 2024.

En utmaning kvarstår också med äldres tandhälsa. Önskan finns om att utveckla samverkan med äldreomsorgen i kommunen.

Ett förslag är att folkhälsostrategen och klinikchefen bjuder in till ett möte med representanter från skola och äldreomsorg för att ta fram ett förslag för långsiktighet i detta arbete.

Information ges också om att gränsen för fri tandvård kan komma att ändras. Idag erbjuds gratis tandvård upp till 23 år. Förslaget är att sänka gränsen till 20 år. Unga vuxna är samtidigt en målgrupp som oftare än andra målgrupper uteblir från besök.

§ 11 Nämndernas information

KS 2024/17

Folkhälsorådets beslut

- Folkhälsorådet beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Peter Friberg (M), social- och omvårdnadsnämnden, informerar om att:

- Nämnden har utökat samtalen med pensionärsrådet inför större beslut.

Ida Davidsson (VT), kultur- och fritidsnämnden, informerar om att:

- Nämnden har beslutat om ett uppdrag med inriktning mot öppen ungdomsverksamhet - inriktning idrott och rörelse, vilket riktar sig till ungdomar/unga vuxna. Detta innebär att andra satsningar kommer göras än tidigare år, bland annat kommer inte idrottsskola att genomföras. Detta startas upp hösten 2024.
- Nämnden har beslutat att föreslå kommunfullmäktige om renovering av badhuset och byggnation av en höj- och sänkbar bassäng. Ärendet ska behandlas preliminärt i april. Om kommunfullmäktige bifaller det kommer det innebära driftinskränkningar under renoveringen. Bland annat blir årets sommarsimskola inställd.
- Förvaltningen, RF-Sisu och ordförande samt vice ordförande i kultur- och fritidsnämnden har haft möte med idrottsföreningar. Dialog fördes bland annat om vad man kan göra för att få fler barn och ungdomar intresserade av idrott och rörelse.
- Påsk på Turbinhusön är en kommande aktivitet.
- Lovaktiviteter för sommarlovet tas just nu fram av förvaltningen.

Ambjörn Lennartsson (M), samhällsbyggnadsnämnden, informerar om att:

- Bostadsanpassningar har ökat, vilket kan bero på att fler väljer att bo hemma längre.
- Skyddsrum ses över.
- Det anläggs en gång- och cykelväg till Kriminalvården.

Runo Johansson (L), kommunstyrelsen, informerar om att:

- En risk- och sårbarhetsanalys är gjord och en handlingsplan är antagen med anledning av förändringar i omvärlden.
- SCB har gjort en medborgarundersökning för 2023 som visar att invånare är mer nöjda med förskola och grundskola i Tidaholm än i riket. Invånare är mindre nöjda med kommunal service utanför centralorten. Den upplevda otryggheten framkommer också. Förtroendet för politiker har stigit.